

DOI: 10.18276/sip.2016.46/2-05

Barbara Kryk*

Uniwersytet Szczeciński

REALIZACJA CELÓW SPOŁECZNYCH STRATEGII *EUROPA 2020* W POLSCE

Streszczenie

Sukces strategii *Europa 2020* jest uwarunkowany realizacją m.in. celów społecznych. Stąd w niniejszym opracowaniu dokonano oceny realizacji tych celów w Polsce na podstawie syntetycznych wskaźników ustalonych dla ich pomiaru, a także oceny wypełniania zaleceń unijnych w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń dotyczących kwestii zatrudnienia. W artykule wykorzystano metodę analizy aktów prawnych oraz danych statystycznych pochodzących z raportów i opracowań statystycznych na ten temat, a także metodę wskaźnikową.

Słowa kluczowe: cele społeczne, strategia, zalecenia

Wprowadzenie

W strategii *Europa 2020* sprecyzowano m.in. cele społeczne na obecną dekadę. Chcąc zmierzyć postępy w ich realizacji, Unia Europejska opracowała m.in. zestaw syntetycznych wskaźników, umożliwiających porównywanie osiągnięć w tym zakresie, zarówno na szczeblu krajowym, jak i wspólnotowym. Wyniki pomiarów stanowią podstawę do formułowania zaleceń dla poszczególnych państw członkow-

* E-mail: krykb@wneiz.pl.

skich odnośnie do dalszych działań niezbędnych do osiągnięcia zamierzeń. Stąd ich prowadzenie jest tak istotne. To zdeterminowało cel artykułu, którym jest ocena realizacji celów społecznych strategii *Europa 2020* oraz ocena wypełniania zaleceń unijnych w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń dotyczących kwestii zatrudnienia. Praca jest bowiem traktowana jako podstawowa determinanta włączenia społecznego, będącego jednym z najważniejszych wyzwań obowiązującej strategii unijnej. Okres badawczy to lata 2010–2014. Chcąc zaprezentować osiągnięcia Polski na tym polu, przeanalizowano wskaźniki i zalecenia odpowiadające celom społecznym. Umożliwiło to sformułowanie wniosków o stopniu wywiązywania się naszego kraju z unijnych zobowiązań.

1. Wywiązywanie się Polski ze zobowiązań społecznych strategii *Europa 2020*

Cele społeczne sformułowane w strategii *Europa 2020* to: zwiększenie zatrudnienia osób w wieku 20–64 do 75%, obniżenie poniżej 10% odsetka młodzieży niekontynuującej nauki, zwiększenie do co najmniej 40% odsetka osób w wieku 30–34 lat z wykształceniem wyższym lub równoważnym, zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln. Te trzy pierwsze cele są przeniesione ze *Strategii Lizbońskiej*, gdyż na poziomie UE nie zostały zrealizowane, zaś cel ostatni jest nowo wprowadzony¹ (Kryk, 2016). Biorąc jednak pod uwagę dotychczasowe sukcesy państw członkowskich w realizacji celów społecznych wynikających z poprzedniej *Strategii* oraz istniejące w nich możliwości osiągnięcia nowo uzgodnionych celów, zróżnicowano cele narodowe, by przyjęte założenia strategiczne były realne. Z tego powodu wprowadzono dodatkowy etap dostosowywania ogólnoeuropejskich celów do możliwości poszczególnych państw i uzgadniania ostatecznej listy krajowych celów. W wyniku tego dla Polski ustalono następujące wartości: zwiększenie zatrudnienia osób w wieku 20–64 do 71%, obniżenie poniżej 4,5% odsetka młodzieży niekontynuującej nauki, zwiększenie do co najmniej 45% odsetka osób w wieku 30–34 lat z wykształceniem wyższym lub równoważnym, zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 1,5 mln (*Krajowy...*, 2015).

¹ Z celów *Strategii Lizbońskiej* Polska do 2010 r. zrealizowała tylko cel drugi, ograniczając liczbę uczniów przedwcześnie kończących edukację do 5,6%. Pozostałe cele nie były osiągnięte.

Biorąc pod uwagę niezrealizowane cele *Strategii Lizbońskiej*, Rada Europejska (RE) sformułowała wytyczne dotyczące strategii *Europa 2020*, określające jej ramy, oraz reform podejmowanych na poziomie państw członkowskich. Wytyczne, odzwierciedlające konkluzje Rady Europejskiej, stanowią dla państw członkowskich podstawę do opracowania krajowych programów reform (KPR), w których szczególnie określa się działania, jakie będą podejmowane w ramach obowiązującej strategii, ze szczególnym naciskiem na realizację celów krajowych. Państwa członkowskie poprzez swoje KPR powinny również dążyć do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Wśród 10 zintegrowanych wytycznych strategii *Europa 2020* są cztery o charakterze społecznym: zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej i ograniczenie bezrobocia strukturalnego; rozwijanie zasobów wykwalifikowanej siły roboczej odpowiadającej potrzebom rynku pracy, promowanie jakości zatrudnienia i uczenia się przez całe życie; poprawa wydajności systemów kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz zwiększenie liczby osób podejmujących studia wyższe; promowanie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa (*Decyzja Rady...*, 2010). Wytycznym przyporządkowano cele, które – by sprawdzić postępy w ich realizacji – są okresowo monitorowane. Dla tych potrzeb przyjęto grupę syntetycznych wskaźników z poziomami referencyjnymi wyznaczającymi średni europejski wynik, który powinien być osiągnięty w latach 2010–2020 (tab. 1). Poziomy odniesienia oparto częściowo na wcześniejszych ustaleniach zawartych w *Strategii Lizbońskiej*, z pewnymi uzupełnieniami i modyfikacjami. Wskaźniki ułatwią pomiar na szczeblu europejskim ogólnych postępów i zaprezentowanie osiągnięć. Jednocześnie członkowie UE, biorąc pod uwagę cele wspólne, mieli możliwość ustalenia krajowych pułapów odniesienia osiągnięć społecznych odpowiednio do własnych możliwości i uwarunkowań. Polska skorzystała z tej możliwości i przyjęła nieco inne poziomy odniesienia niż europejskie. W trzech przypadkach na cztery są one ambitniejsze niż unijne (dotyczy to wskaźników 2, 3, 4² – tab. 1).

² W przypadku celu 4. Polska zaplanowała ograniczenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem o 1,5 mln, czyli teoretycznie 2 razy większe od średniej unijnej wynoszącej około 0,7 mln.

Tabela 1. Wskaźniki do monitorowania realizacji celów z wyznaczonymi poziomami odniesienia na rok 2020 oraz ich poziom w 2014 roku

Lp.	Wskaźniki dotyczące celów społecznych w UE wraz z poziomami odniesienia na rok 2020	Poziomy odniesienia		Poziom startowy w Polsce – 2010 r.	Osiągnięcia Polski w 2014 r.
		europejski	krajowe		
1.	zatrudnienie osób w wieku 20–64	75,0%	71,0%	64,3%	67,4% trend pozytywny
2.	odsetek młodzieży niekontynuującej nauki	poniżej 10,0%	4,5%	5,4%	5,4% osiągnięty cel unijny
3.	odsetek osób w wieku 30–34 lat z wykształceniem wyższym lub równoważnym	co najmniej 40,0%	45,0%	34,8%	42,1% osiągnięty cel unijny
4.	walka z ubóstwem	zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln	obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i/lub żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących lub o niskiej intensywności pracy	10,4 mln	stan – 9,6 mln (w ciągu czterech lat zmniejszenie o 0,8 mln); trend pozytywny

Źródło: opracowanie własne na podstawie (*Krajowy...*, 2015, *Rocznik statystyczny pracy 2015*, 2015, Eurostat, [www.http://epp.eurostat.ec.europa.eu](http://epp.eurostat.ec.europa.eu)).

Z danych wynika, że już w 2014 r. Polska osiągnęła unijne poziomy referencyjne dwóch spośród czterech wskaźników monitorowanych – 2. i 3. Przy czym w przypadku celu 2. istnieje niebezpieczeństwo niezrealizowania celu krajowego, gdyż w badanych latach odsetek młodzieży niekontynuującej nauki nie uległ zmianie³. Natomiast możliwe jest osiągnięcie 3. celu krajowego przy zachowaniu dotychczasowego średniorocznego tempa wzrostu w tym zakresie (1,8%). Podobna możliwość istnieje przy wskaźnikach 1. i 4. W odniesieniu do wskaźnika 1. – zatrudnienie osób w wieku 20–64 – obserwujemy tendencję wzrostową. Jednakże dalsze pozytywne zmiany tego wskaźnika są uwarunkowane nie tylko zmianami w obrębie rynku pracy zalecanymi przez UE, ale i sytuacją gospodarczą, finansową i polityczną. Jeżeli będzie ona w miarę stabilna i zostanie utrzymane średnioroczne tempo

³ Może to być związane z postrzeganiem sytuacji na rynku pracy wśród młodzieży.

zwiększania tego wskaźnika, które wynosiło 0,8%, to cel zostanie osiągnięty. Analogiczna sytuacja dotyczy celu 4. – ograniczenia ubóstwa.

2. Ocena realizacji zaleceń unijnych w obszarze społecznym

Obok wymienionych grup wskaźników pomiaru realizacji celów społecznych, Komisja Europejska sprawdza również wywiązywanie się kraju z zaleceń w tym zakresie, sformułowanych przez Radę Europejską na podstawie KPR (*Zalecenie Rady...*, 2012). Ponieważ w dokumentach strategicznych UE przyjęto, iż zapewnienie zatrudnienia mieszkańcom jest czynnikiem ograniczającym ubóstwo i ekskluzję społeczną, to zalecenia skupiają się na tym zagadnieniu (tab. 2).

Tabela 2. Realizacja zaleceń społecznych Rady UE w zakresie zatrudnienia

Wspieranie zatrudnienia			
Zwiększenie wysiłków na rzecz zmniejszenia bezrobocia osób młodych, w szczególności przez lepsze dostosowanie edukacji do potrzeb rynku pracy, zwiększenie dostępności programów przyuczania do zawodu i uczenia się poprzez praktykę, usprawnienie pomocy dla niezarejestrowanych osób młodych oraz zacieśnianie współpracy między szkołami a pracodawcami			
Główne cele i znaczenie dla realizacji zalecenia	Opis działania	Instrumenty prawne/ administracyjne	Realizacja
1	2	3	4
ograniczenie bezrobocia i podniesienie wskaźnika zatrudnienia ludzi młodych	<ul style="list-style-type: none"> – skrócenie czasu, w którym publiczne służby zatrudnienia zobowiązane są do przedstawienia oferty pracy lub działań aktywizacyjnych osobie do 25. roku życia z dotychczasowych 6 do 4 miesięcy, – wprowadzenie nowych narzędzi polityki rynku pracy (bony dla bezrobotnych w wieku do 30 lat, pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej, zwolnienia z obowiązku płacenia składek na Fundusz Pracy (FP) oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę), – udzielanie wsparcia w formie pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej. 	ustawa o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2014 poz. 598), PO WER, regionalne programy operacyjne, „Plan realizacji gwarancji dla młodzieży w Polsce”, program „Pierwsze biznes wsparcie w starcie”, projekty OHP „Pomysł na siebie – YEI”, „Pomysł na siebie EFS”, „Równi na rynku pracy – YEI” oraz „Równi na rynku pracy EFS”, program „Aktywizacja i integracja”	instrumenty wdrożono, programy są realizowane, ale nie osiągnięto jeszcze pozytywnych efektów w tym zakresie; przykładowo, stopa bezrobocia absolwentów w 2012 r. (III kwartał) 31,8%, w 2014 r. (łącznie grupy wieku 15–24 i 25–29 lat) – 35,6%

1	2	3	4
poprawa jakości kształcenia na poziomie wyższym oraz lepsze dostosowanie go do potrzeb rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> – wprowadzono podział uczelni na zawodowe i akademickie, – wdrażanie zmian na uczelniach będzie wspierane m.in. poprzez finansowanie programów praktyk i staży studenckich, podnoszenie kompetencji kadr biur karier, stworzenie modelu praktyk zawodowych w państwowych wyższych szkołach zawodowych dla profili praktycznych 	ustawa o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2014 poz. 1198); Program Rozwoju Kompetencji, Program „Studiujesz? Praktykuj!”; PO WER	instrumenty wdrożono – przyjęto zmiany w ustawie, programy są realizowane
lepsze dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> – pobudzenie współpracy między szkołami zawodowymi a pracodawcami: – zaangażowanie pracodawców w proces przeglądu i aktualizacji klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego i podstawy programowej kształcenia w zawodach i dostosowywanie jej do zmian na rynku pracy oraz pojawiających się nowych technologii, – większy niż dotychczas udział pracodawców w tworzeniu zadań egzaminacyjnych i przeprowadzaniu egzaminów, – zaangażowanie przedsiębiorców działających w ramach specjalnych stref ekonomicznych 	ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 nr 205 poz. 1206); ustawa o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz.U. 2014 poz. 1854); POWER jako źródło finansowania programów i projektów wspierających współpracę szkół i pracodawców; powołanie sektorowych rad do spraw kompetencji	<ul style="list-style-type: none"> – ustawy weszły w życie, – podjęto popularyzację szkolnictwa zawodowego, m.in. poprzez ogłoszenie Roku zawodowców, – zawarto międzyresortowe porozumienie na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb pracodawców, lokalnych rynków pracy oraz nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki (23.01.2015 r.)
Zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie w celu dostosowania podaży umiejętności do popytu na nie			
lepsze zintegrowanie kwalifikacji funkcjonujących obecnie w systemie oświaty, szkolnictwie wyższym oraz możliwych do uzyskania poza tymi systemami	<ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie ustawą, Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (ZRK), – wprowadzenie ogólnych zasad dotyczących: zapewniania jakości kwalifikacji, walidacji oraz przenoszenia i akumulowania osiągnięć (zgodnych z europejskimi zaleceniami w tym zakresie) 	ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji	ustawa weszła w życie (Dz. U. 2016, nr 0, poz. 64), nowe przepisy przewidują utworzenie dwóch instrumentów integrujących polski system kwalifikacji: Polską Ramę Kwalifikacji (PRK) oraz Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji
Zwalczanie segmentacji rynku pracy przez zwiększenie wysiłków na rzecz zapewnienia łatwiejszego przechodzenia z zatrudnienia na czas określony do stałego zatrudnienia oraz ograniczenie nadmiernego wykorzystania umów cywilnoprawnych			
zwiększenie zabezpieczenia społecznego wynikającego z umowy zlecenia	wprowadzenie obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne z kilku umów zlecenia, jeśli tytułem ubezpieczenia była objęta dotychczas umowa na kwotę niższą niż minimalne	ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r., poz. 1831)	od stycznia 2016 r. weszły w życie przepisy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r.,

1	2	3	4
	wynagrodzenie; analogicznie, umowa zlecenia zostanie oskładkowana, jeśli osoba świadczyła również pracę na podstawie umowy o pracę lub prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, lecz z tych tytułów nie osiągała przynajmniej minimalnego wynagrodzenia		poz. 1831 ze zm.), które w istotny sposób zmieniają zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym przez osoby, wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia ¹ ; efekt: zwiększenie liczby osób niepełnozatrudnionych z 343 tys. w 2012 r. do 399 tys. w 2014 r.
ograniczenia nieuzasadnionego wykorzystywania umów o pracę na czas określony	wskazanie maksymalnego dopuszczalnego czasu trwania umowy na czas określony oraz dopuszczalnej liczby takich umów, uzależnienie długości okresu wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas określony od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy, analogicznie jak w przypadku umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony i dookreślenie specyfiki umowy o pracę na okres próbny	ustawa o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw	ustawa weszła w życie w lutym 2016 r. (Dz. U. 2015, poz. 1220); efekt: zmniejszenie wskaźnika osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin z 7,7% w 2010 r. do 7,1% w 2014 r.
Kontynuowanie starań w celu podniesienia współczynnika aktywności zawodowej kobiet, w szczególności przez dążenie do zwiększenia dostępności wysokiej jakości, przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i edukacji przedszkolnej oraz zapewnienie stabilnego finansowania			
podniesienie wskaźnika zatrudnienia kobiet, zmniejszenie bezrobocia wśród kobiet, zwiększenie udziału kobiet w rynku pracy i wzmocnienie ich pozycji na tym rynku	w ramach reformy polityki rynku pracy wprowadzono instrumenty kierowane do osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dzieci (grant na telepracę, świadczenia aktywizacyjne, pożyczka z FP na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej, poręczenia udzielane przez BGK w ramach środków Funduszu Pracy); wspieranie wyrównywania szans kobiet na rynku pracy (m.in. zasada równego traktowania, elastyczny czas pracy, rozwój instytucji opieki nad małymi dziećmi oraz rozwój instytucji wychowania przedszkolnego); wydłużenie wsparcia finansowego dla rodzin z tytułu urodzenia dziecka i zachęcenie ojców do opieki nad małymi dziećmi; rozwój form opieki nad osobami starszymi i niesamodzielnymi w sektorze pozarządowym	ustawa o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2014, poz. 598); projekty i konkursy realizowane na rzecz wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy oraz godzenia życia zawodowego i rodzinnego; uregulowania w zakresie urlopu macierzyńskiego i wprowadzenie płatnego urlopu rodzicielskiego	ustawa weszła w życie w maju 2014 r. zmiany w przepisach o urlopie macierzyńskim, rodzicielskim i ojcowskim (Dz. U. 2015, poz. 1268); trend jest pozytywny, ale samo wprowadzenie rozwiązań ustawowych nie skutkuje automatycznie zwiększeniem szans kobiet na rynku pracy; potrzebne jest kontynuowanie działań wspierających politykę równych szans, m.in. w zakresie opieki nad dziećmi i osobami niesamodzielnymi / starszymi; efekty: zwiększenie wskaźnika aktywności zawodowej kobiet z 47,5 w 2010 r. do 48,7% w 2014 r. oraz wskaźnika ich zatrudnienia z 42,8% w 2010 r. do 43,3% w 2014 r.

1	2	3	4
zwiększenie liczby miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do 3 roku życia	kontynuowanie realizacji resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”; rozszerzenie programu o nowy priorytet (moduł) dotyczący dofinansowania ze środków budżetu państwa tworzenia przez uczelnie publiczne i niepubliczne lub inne podmioty miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 studentów, doktorantów oraz osób zatrudnionych przez uczelnię lub wykonujących zadania na rzecz uczelni na podstawie umów cywilnoprawnych – „Maluch na uczelni”	resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”; Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL)	od uruchomienia rządowego programu „Maluch” liczba instytucji opieki nad dziećmi wzrosła o ponad 300%; liczba żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów wzrosła z 571 w 2011 r. do prawie 2,5 tys. w grudniu 2014 r.; tym samym zwiększyła się liczba dzieci, które mogą korzystać z profesjonalnej opieki, z 32 tys. w 2011 r. do 71,1 tys. w grudniu 2014 r.; w ramach działania 1.5 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) „Wspieranie rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego”, do końca 2014 r. działalność rozpoczęły: 303 żłobki, 30 klubów dziecięcych i 47 instytucji dziennego opiekuna
zwiększenie liczby miejsc w placówkach przedszkolnych	systematyczne zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego, zakończone zapewnieniem wszystkim dzieciom w wieku od trzech do pięciu lat miejsca realizacji wychowania przedszkolnego w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego, z ustawowo ograniczoną wysokością opłat pobieranych od rodziców	ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2013 poz. 827)	dzięki zmianom w ustawie następuje systematyczne zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego dla dzieci do piątego roku życia; od 1 września 2017 r. wszystkim dzieciom w wieku od trzech do pięciu lat zapewnione zostanie miejsce realizacji wychowania przedszkolnego; w związku z tym zakłada się dalszy wzrost wskaźnika uprzedzskolenienia; efekty: zwiększenie odsetka dzieci powyżej czwartego roku życia uczestniczących we wczesnej edukacji z 71,8% w 2010 r. do 79% w 2013 r.
Poparcie ogólnej reformy emerytalnej nasileniem działań na rzecz zwiększenia szans starszych pracowników na rynku pracy			
podniesienia wskaźnika zatrudnienia osób po 50. roku życia, podwyższenie wieku dezaktywizacji zawodowej (wydłużenie aktywności zawodowej, podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób po 50. roku życia)	w ramach reformy polityki rynku pracy wprowadzono instrumenty wsparcia zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia: – utworzono Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) stanowiący instrument finansowania kształcenia ustawicznego pracowników,	ustawa o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2014 poz. 598); Program „Solidarność pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+”, projekty mające na celu poprawę jakości życia osób starszych dla godnego starzenia się;	ustawy weszły w życie; podwyższono wiek emerytalny, ale utrzymanie tego stoi pod znakiem zapytania ze względu na opinię obecnych władz kraju; efekty: wzrost wskaźnika zatrudnienia osób po 50. roku życia z 30,8% w 2010 r. do 32,4% w 2014 r.

1	2	3	4
	– wsparcie dla pracodawców zatrudniających osoby w wieku 50+; stopniowe podnoszenie ustawowego wieku emerytalnego do 67. roku życia	ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2012, poz. 637)	
wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych/działania na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych	kontynuowanie zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, realizowane są działania i projekty wspierające aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych	projekty: – wsparcie osób z rzadko występującymi niepełnosprawnościami i niektórymi niepełnosprawnościami sprzężonymi w wieku 45+ na rynku pracy, – zapewnienie wsparcia w zakresie osobistych usług asystenckich dla osób niepełnosprawnych; projekt szkoleniowy pn. „Zarządzanie niepełnosprawnością w miejscu pracy”	projekty zostały zrealizowane; – włączenie do ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych instytucji zatrudnienia wspomaganego – III kwartał 2016 r.; efekty nie są zadowalające: wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych od 2012 r. utrzymuje się na zbliżonym poziomie ok. 23%, współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się z 27,5% w 2012 r. do 22,5% w 2015 r., stopa bezrobocia wzrosła z 12,8% w 2012 r. do 13,1% w 2015 r.

¹ Rozszerzenie obowiązku ubezpieczeń w przypadku zbiegu wykonywania umowy zlecenia z inną działalnością zarobkową oraz kilku umów zleceń może ograniczyć zawieranie wielu umów zleceń, a także pokusę zastępowania umów o pracę mniej stabilnymi formami zatrudnienia oraz zabezpieczy zleceniobiorcom prawo do najniższej emerytury.

Źródło: opracowanie własne na podstawie (*Zalecenie Rady...*, 2012; *Krajowy...*, 2015; *Osoby...*, 2014; Eurostat. Dane..., 2016; *Rynek pracy*, 2016; *Kobiety i mężczyźni...*, 2014).

Z danych wynika, iż wykonano większość najważniejszych prac będących podstawą do polepszania osiągnięć w zakresie realizacji celów społecznych. Niestety, rezultaty nie są jeszcze spektakularne.

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonej analizy można powiedzieć, że Polska stosunkowo dobrze wywiązuje się z realizacji celów społecznych strategii *Europa 2020*. Świadczy o tym osiągnięcie unijnych wartości referencyjnych dwóch z czterech wskaźników syntetycznych przyjętych do monitorowania strategii i korzystne zmiany w zakresie dwóch pozostałych wskaźników. Ponadto można zaobserwować pozytywne zmiany związane z realizacją zaleceń unijnych w badanym zakresie. Zakres

oczekiwanych efektów nie jest jeszcze zadowalający, a zmiany następują bardzo powoli. Zatem konieczne jest zintensyfikowanie działań w celu osiągnięcia oczekiwanych rezultatów.

Literatura

- Decyzja Rady w sprawie wytycznych dla polityki zatrudnienia państw członkowskich. Zintegrowane wytyczne dotyczące strategii Europa 2020 – część druga.* 2010. KOM (2010) 193 wersja ostateczna. Bruksela.
- Eurostat. 2016. Dane statystyczne dotyczące zatrudnienia. Pobrane z: ec.europa.eu/esurostat/statistics-explained/index.php/Empolyment-Statistic/pl (30.06.2016).
- Eurostat. Pobrane z: www.epp.eurostat.ec.europa.eu (1.05.2016). *Kobiety i mężczyźni na rynku pracy.* (2014). Warszawa: GUS.
- Krajowy Program Reform. Europa 2020. Aktualizacja 2015/2016.* 2015. Warszawa: Rada Ministrów.
- Kryk, B. (2016). *Cele społeczne zrównoważonego rozwoju. Polska na tle UE* (w druku do Prac Naukowych UE we Wrocławiu).
- Osoby powyżej 50. roku życia na rynku pracy w 2014 r.* (2016). Komunikat Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Pobrane z: <http://psz.praca.gov.pl> (30.06.2016).
- Rocznik statystyczny pracy 2015.* (2015). Warszawa: GUS.
- Rynek pracy.* (2016). Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych. Pobrane z: www.niepelnosprawni.gov.pl/p,80,rynek-pracy.pdf (30.06.2016).
- Zalecenie Rady w sprawie krajowego programu reform Polski z 2012 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na lata 2012–2015.* (2012). Bruksela. COM(2012) 323 final.

IMPLEMENTATION OF THE SOCIAL OBJECTIVES OF THE EUROPE 2020 STRATEGY IN POLAND

Abstract

The success of the Europe 2020 Strategy is conditioned by the realization among others social goals. Thus, in this study we have evaluated the implementation of these objectives in Poland based on synthetic indicators set for themselves and also for assessing the com-

pliance with EU recommendations in this regard, with particular regard to the recommendations concerning employment issues. The article uses the method of analysis of legal acts and statistical data derived from reports and statistical studies on the subject, as well as the method indicator.

Translated by Barbara Kryk

Keywords: social goals, strategy, recommendations

Kody JEL: O4, Q5, R000

